

Suomalaisten kaupunkikeskustojen elinvoima keväällä 2025

2.6.2025

(korjaukset 9.6.2025)

Julkaisuvapaa
12.6.2025 klo 13.00

VOITTAJAKAUPUNGIT
WINNING CITIES

Saatteeksi

Elävät Kaupunkikeskustat (EKK) ry julkaisee valtakunnalliset elinvoimatiedot torstaina 12.6.2025.
Tarvittaessa voitte olla yhteydessä EKK:n toiminnanjohtajaan:
pokko.lemminkainen@kaupunkikeskustat.fi

Kannustamme kaupunkeja tiedottamaan elinvoimakehityksestä ottamalla yhteyttä paikalliseen mediaan. Voitte toimittaa medialle aineistoa etukäteen, korostaen aineiston julkaisuvapausajankohtaa torstai 12.6. klo 13.00. Kaupunkikohtaiset elinvoimalaskennan raportit keväältä 2025 ovat käyttökelpoista taustamateriaalia.

Aineistoa koskevat kysymykset voitte osoittaa:
Martti Wilhelms (p. 050 538 4334) martti.wilhelms@salokorpi.com

Jyväskylässä 2.6.2025

Martti Wilhelms

Voittajakaupungit Oy

**Julkaisuvapaa
12.6.2025 klo 13.00**

Keskustojen elinvoimalaskenta keväällä 2025

Kaupunkikeskustojen elinvoimaa on seurattu vuodesta 2015 alkaen *Elävät Kaupunkikeskustat ry:n (EKK)* menetelmällä.

Tämä raportti on vertailuaineisto kaupunkien elinvoimalaskentojen tuloksista keväällä 2025. Aineisto sisältää 26:n keskustan liiketila- ja elinvoimatiedot, jotka on kerätty pääosin tammi-huhtikuun välisenä aikana. Vertailussa on mukana vain kaupunkien pääkeskustat.

Raportissa on otettu vertailujaksoksi kolmen vuoden tarkastelu eli kevään 2022 ja 2025 laskennan tiedot. Liiketilavertailuissa kaupungit on jaettu kolmeen kokoluokkaan, Vartin keskustojen asukasmäärä-vertailuissa neljään luokkaan. (Suurten kaupunkien toimiala-vertailussa tarkastelujakso 2020–2025.)

Raportti: *Voittajakaupungit – Winning Cities Oy Ltd.*

Elinvoimalaskennan tilaajat: Kaupungit ja keskustojen kehittämisyhdistykset.

Seutukaupunkien ja kehyskuntien keskustojen elinvoimalaskenta toteutetaan syksyllä 2025.

Sisällysluettelo

Johdanto: Keskustojen elinvoimalaskenta	s. 4
Tiivistelmä: Kaupunkikeskustojen elinvoima 2025	s. 6
1. Keskustan liiketilojen kehitys 2022–2025	s. 7
1.1. Liiketilat: suuret kaupungit	
1.2. Liiketilat: keskikokoiset kaupungit	
1.3. Liiketilat: pienet kaupungit	
2. Keskustan tunnuslukujen kehitys 2022–2025	s. 14
2.1. Kaupunkikeskustojen tunnusluvut	
2.2. Kauppojen ja ravintoloiden osuus	
2.3. Vapaiden liikeyritysten osuus	
2.4. Kaupallinen tiiviys -luku	
2.5. Elinvoimaluvun kehitys kaupungeissa	
2.6. Toimialojen kehitys: suuret kaupungit 2020–2025	
3. Vartin keskustan asukasmäärät 2000–2024	s. 23
3.1. Vartin keskustan asumistiheys: isot kaupungit	
3.2. Vartin keskustan asumistiheys: keskisuuret kaupungit	
3.3. Vartin keskustan asumistiheys: keskikokoiset kaupungit	
3.4. Vartin keskustan asumistiheys: pienet kaupungit	
3.5. Vartin keskustan asumistiheys: kaupungit kokoluokittain	

Elinvoimalaskennan kokonaisuus

Liiketilat digitaaliselle kartalle

- Kivijalan ja kauppakeskusten liiketilat
- Jalkatyönä – todellinen tilanne kuluttajan silmin
- Liiketilojen luokittelu aukioloajan ja toimialan mukaan

Keskustan aluerajaus (yhteneväinen periaate)

Raportointi ja analyysit

- Tunnusluvut, toimiala- ja sijaintitietotilastot
- Kartta-aineistot, valokuvat
- Vartin keskustan asukasmäärän kehitys
- Citymatriisi - elinvoimanosturit

Vuosittainen päivitys mahdollistaa seurannan

Elinvoiman tunnusluvut

Kauppojen ja Ravintoloiden osuus =

Kaupat ja Ravintolat / Kaikki liiketilat

Vapaiden tilojen osuus =

Vapaat tilat / Kaikki liiketilat

Kaupallinen tiiviys -luku =

Kaupat ja Ravintolat / Keskustan pinta-ala

Elinvoimaluku =

$$\frac{\text{Kaupat ja Ravintolat} - \text{Vapaat liiketilat}}{\text{Asukasluku}} \quad (\times 1\,000)$$

Kaupoilla tarkoitetaan satunnaista asiakasta lauantaisin palvelevia toimipaikkoja, toimialasta riippumatta. Asukaslukuna käytetään koko kunnan asukaslukua ensimmäisenä kartoitusvuonna (Tilastokeskus).

Tiivistelmä: kaupunkikeskustojen elinvoima 2025

Viime vuosien alavireinen elinvoimakkehitys näyttää viimeisen vuoden aikana useissa kaupungeissa pysähtyneen

Keskustojen elinvoima on ollut koetuksella viime vuosina. Pandemia-aika muutti ja kiihdytti kaupunkilaisten tottumuksia ja kulutuskäyttäytymistä. Kaupunkien keskustat ja niissä toimivat palveluyritykset ovat kovassa kilpailutilanteessa. Keskustat ovat edelleen ympäristö ihmisten kohtaamiselle ja kulttuurille, kaupallista toimintaa unohtamatta.

Elinvoimasta kertovat tunnusluvut *keskustan elinvoimaluku ja vapaiden liikeilojen osuus* ovat kaupungeissa keskimäärin kohentuneet viimeisen vuoden aikana. Muutokset eivät ole suuria, mutta ne kertovat siitä, että elinvoiman hiipuminen ei ole luonnonlaki.

Elinvoimaansa kohentaneet keskustat (2024–2025): Helsinki, Tampere, Jyväskylä, Lahti, Seinäjoki, Rovaniemi, Tikkurila, Järvenpää, Savonlinna, Heinola ja Pietarsaari. (Kuopiossa elinvoima on pysynyt samalla tasolla.) Näiden lisäksi on useita kaupungeja, joissa vapaat liikeilat ovat vähentyneet kuluneen vuoden aikana.

Elinvoimalaskennan seuranta kertoo keskustojen liikeilojen käytön ja toimialojen seurannan näkökulmasta

Vähenevän kaupan tilalle on tullut lisää muita palveluja sekä toimistoja. Valtaosassa kaupungeja *ravintola- ja kahvilatarjonta* on pysynyt tai jopa vahvistunut viimeisten vuosien aikana. Eniten toimipaikkoja keskustoihin on tullut lisää *kauneus- ja hyvinvointipalveluihin* (sisältää kauneushoitolojen ja kuntosalien lisäksi myös lääkäriasemia yms.)

Keskustojen asukasmäärät kasvaneet

Elinvoiman kannalta on tärkeää, että keskustassa asuu ja työskentelee mahdollisimman paljon ihmisiä, jotka käyttävät ensisijaisesti keskustan palveluita. Keskusta-asuminen mahdollistaa myös autottoman asioinnin.

Vartin keskusta -tarkastelussa asukasmäärää ja -tiheyttä lasketaan kilometrin säteellä keskustan kaupallisesta keskipisteestä. Tälle alueelle mahtuu myös isoimpienkin suomalaisten kaupunkien kaupalliset keskustat.

Asukasmäärän kehitys Vartin keskustoissa on ollut vahvinta suurissa kaupungeissa, joissa keskimääräinen asukasmäärä on kasvanut 24 vuoden aikana yli 5 000 asukkaalla (17 670 > 22 710). Keskusta-asujien määrä on siis kasvanut jaksolla noin 28,7 %.

Asukastiheys Vartin keskustassa on nyt isoissa kaupungeissa keskimäärin 7 230 as./km². Seuraavan kokoluokan kaupunkien asukastiheys jää jopa alle puoleen tästä (ka. 3 460 as./km²).

Pienissä kaupungeissa asukastiheyden kehitys näyttää eriytyneen voimakkaasti; keskimäärin pienten keskustojen asukaskehitys on polkenut paikallaan läpi 2000-luvun.

1. Keskustan liiketilojen kehitys 2022–2025

Suuret, keskikokoiset ja pienet kaupungit

1.1. Keskustan liiketilat: suuret kaupungit 2022–2025

Suuret kaupungit (> 100 000 asukasta)	Kaupat			Ravintolat			Arkipäivä			Vapaat liiketilat			Remontissa / kausuunteiset			Kaikki liiketilat yhteensä			Kauppojen ja ravintoloiden osuus (%)			Vapaiden liiketilojen osuus (%)		
	2022	2025	Muutos 3 v	2022	2025	Muutos 3 v	2022	2025	Muutos 3 v	2022	2025	Muutos 3 v	2022	2025	Muutos 3 v	2022	2025	Muutos 3 v	2022	2025	Muutos 3 v	2022	2025	Muutos 3 v
Helsinki	1110	1033	-77	667	697	30	941	933	-8	279	259	-20	109	85	-24	3106	3007	-99	57,21	57,53	0,6 %	8,98	8,61	-4,1 %
Tampere	586	560	-26	370	389	19	507	556	49	157	166	9	45	31	-14	1665	1702	37	57,42	55,76	-2,9 %	9,43	9,75	3,4 %
Turku	504	481	-23	259	264	5	465	518	53	163	170	7	19	28	9	1410	1461	51	54,11	50,99	-5,8 %	11,56	11,64	0,7 %
Lahti	218	198	-20	115	120	5	373	405	32	94	75	-19	10	9	-1	810	807	-3	41,11	39,41	-4,1 %	11,6	9,29	-20,0 %
Jyväskylä	185	192	7	110	112	2	266	271	5	99	77	-22	8	15	7	668	667	-1	44,16	45,58	3,2 %	14,82	11,69	-21,1 %
Kuopio	194	180	-14	91	89	-2	316	323	7	50	63	13	22	21	-1	673	676	3	42,35	39,79	-6,0 %	7,43	9,32	25,4 %

Taulukossa kaupunkien järjestys perustuu keskustan kokoon (kauppojen ja ravintoloiden määrään). Isojen kaupunkien ryhmästä kevään 2025 laskennassa ei ole mukana Oulun tietoja.

© Voittajakaupungit - Winning Cities Oy Ltd

Huomioita liiketilojen kehityksestä suurissa kaupunkikeskustoissa kolmen vuoden aikana (2022–2025):

Lauantaisin palvelevat kaupat ovat vähentyneet keskustoissa. Suhteellisesti suurin vähennys on koettu Lahdessa (yli 9 %).

Ravintolat ovat kasvattaneet toimipaikkamääräänsä lähes kaikissa suurissa kaupunkikeskustoissa.

Syitä kehitykseen ovat vähentyneet asiointimäärät keskustassa sekä kuluttajakäyttötymisen muutokset (mm. verkko-ostamisen kasvu). Erityisesti suurissa kaupungeissa etätyön lisääntyminen on vähentänyt keskusta-asiointia. Palveluyritysten aukioloaikojen supistuksilla on ollut myös vaikutusta tilastoitujen kauppojen vähenemiseen (kauppa = lauantaisin satunnaista asiakasta palveleva).

Vapaat liiketilat ovat vähentyneet suhteellisesti eniten Lahdessa ja Jyväskylässä. Käänneparempaan on tapahtunut viimeisen vuoden aikana, vapaiden määrä keskustoissa on keskimäärin vähentynyt (2024–2025). Vapaiden tilojen osuus on yhä yli valtakunnallisen keskiarvon (10,3 %) Turussa ja Jyväskylässä. Vapaiden liiketilojen osuus on kasvanut kolmen vuoden aikana eniten Kuopiossa.

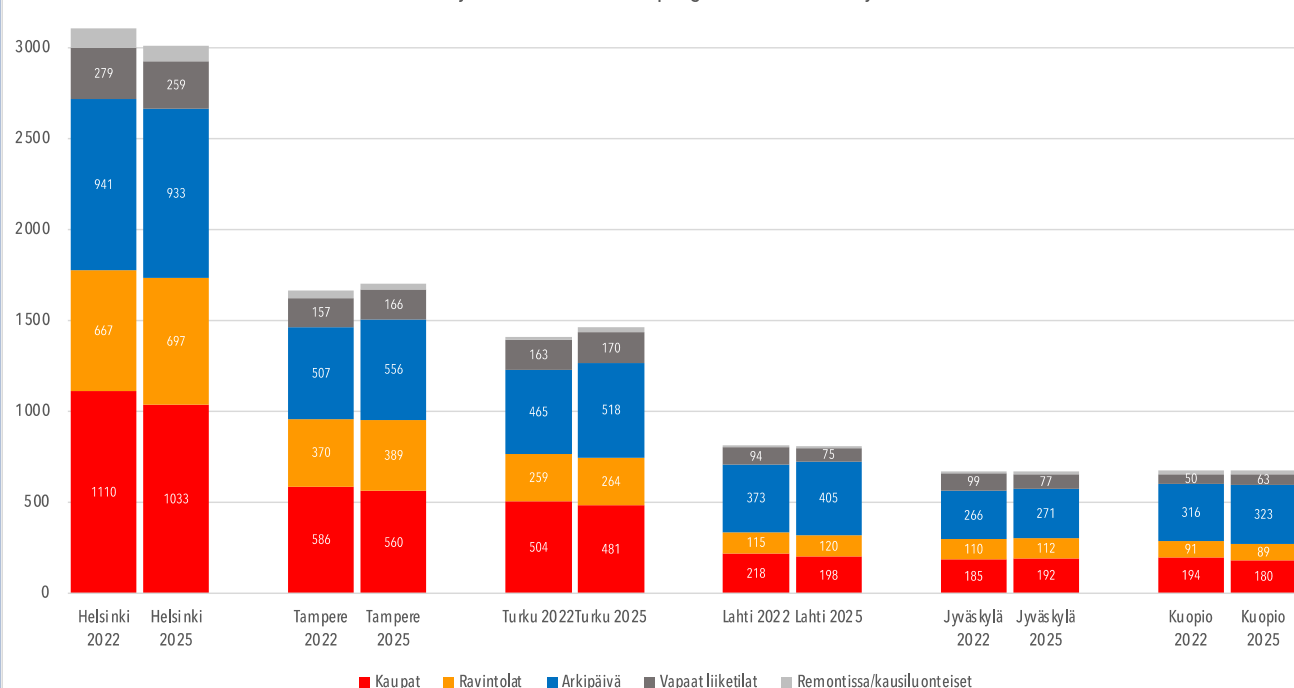
Liiketilojen kokonaismäärä on laskenut Helsingissä, jossa on ollut paljon liikekiinteistöjen saneerauksia. Liiketilojen määrä on puolestaan kasvanut Tampereella ja Turussa, uusien liikepaikkojen (ja tilajärjestelyiden) myötä.

Suurten kaupunkien liiketilojen kehityksestä on esitetty graafi seuraavalla sivulla.

Keskustan liiketilat: suuret kaupungit 2022–2025

Liiketilojen määrät suurissa kaupungeissa vuosina 2022 ja 2025

Liiketilojen luokittelu ja merkinnät kartoilla

- Lauantaisin palvelevat liiketilat (ei ravintolat)
- Lauantaisin palvelevat ravintolat ja kahvilat
- Arkipäivä (ei palvelua lauantaisin: mm. toimistot, työhuoneet)
- Tyhjät, vapaana olevat liiketilat
- Remontissa olevat / kausiluonteisesti palvelevat liiketilat

Graafissa kaupunkien järjestys perustuu keskustan kokoon (kauppojen ja ravintoloiden määrään). © Voittajakaupungit - Winning Cities Oy Ltd

1.2. Keskustan liiketilat: keskikokoiset kaupungit 2022–2025

Keskikokoiset kaupungit (46 000–85 000 asukasta)	Kaupat			Ravintolat			Arkkipäivä			Vapaat liiketilat			Remontissa / kausiluonteiset			Kaikki liiketilat yhteensä			Kauppojen ja ravintoloiden osuus (%)			Vapaiden liiketilojen osuus (%)		
	2022	2025	Muutos 3 v	2022	2025	Muutos 3 v	2022	2025	Muutos 3 v	2022	2025	Muutos 3 v	2022	2025	Muutos 3 v	2022	2025	Muutos 3 v	2022	2025	Muutos 3 v	2022	2025	Muutos 3 v
Vaasa	171	160	-11	93	91	-2	188	217	29	63	55	-8	11	10	-1	526	533	7	50,19	47,09	-6,18 %	11,98	10,32	-13,86 %
Lappeenranta	161	150	-11	90	81	-9	201	234	33	73	52	-21	1	13	12	526	530	4	47,15	43,58	-7,57 %	13,44	9,81	-27,01 %
Hyvinkää	156	169	13	63	64	1	195	185	-10	50	46	-4	2	2	0	466	466	0	47,00	50,00	6,38 %	10,73	9,87	-8,01 %
Rovaniemi	141	140	-1	82	79	-3	197	206	9	41	30	-11	7	19	12	468	474	6	47,65	46,2	-3,04 %	8,76	6,33	-27,74 %
Porvoo	143	141	-2	55	57	2	118	125	7	18	24	6	17	11	-6	351	358	7	56,41	55,31	-1,95 %	5,13	6,70	30,60 %
Vantaa - Tikkurila	112	118	6	74	78	4	108	115	7	33	31	-2	8	5	-3	335	347	12	55,52	56,48	1,73 %	9,85	8,93	-9,34 %
Mikkeli	116	117	1	48	51	3	212	223	11	31	32	1	5	8	3	412	431	19	39,81	38,98	-2,08 %	7,52	7,42	-1,33 %
Salo	130	116	-14	51	50	-1	137	165	28	76	74	-2	2	1	-1	351	358	7	45,77	40,89	-10,66 %	19,16	18,23	-4,85 %
Seinäjoke	103	88	-15	57	58	1	155	158	3	46	61	15	2	7	5	363	372	9	44,08	39,25	-10,96 %	12,67	16,4	29,44 %
Kouvola	81	75	-6	61	53	-8	186	199	13	59	61	2	10	4	-6	397	392	-5	35,77	32,65	-8,72 %	14,86	15,56	4,71 %
Lohja	80	68	-12	37	39	2	121	134	13	29	38	9	3	2	-1	270	281	11	43,33	38,08	-12,12 %	10,74	13,52	25,88 %
Järvenpää	78	73	-5	30	32	2	110	110	0	16	17	1	2	2	0	236	234	-2	45,76	44,87	-1,94 %	6,78	7,26	7,08 %

Taulukossa keskustojen järjestys perustuu keskustan kokoon (kauppojen ja ravintoloiden määrään). @ Voittajakaupungit - Winning Cities Oy Ltd

Huomioita liiketiloiden kehityksestä keskikokoisissa kaupungeissa / keskustoissa kolmen vuoden aikana 2022–2025:

Lauantaisin palvelevat kaupungit ovat vähentyneet keskustoissa. Suhteellisesti suurin vähennys on koettu Lohjalla ja Seinäjoella ja Salossa.

Ravintolat ovat useimmissa kaupungeissa pitäneet tasonsa (muutos +/- 2). Eniten vähennystä koettiin Lappeenrannassa ja Kouvola.

Arkkipäiväluokassa on selkeää kasvua useimmissa keskustoissa. Arkkipäiväluokka on kasvanut arkisten palvelujen ja toimistojen lisääntymisen vuoksi, osin myös yritysten aukioloaikamuutosten myötä.

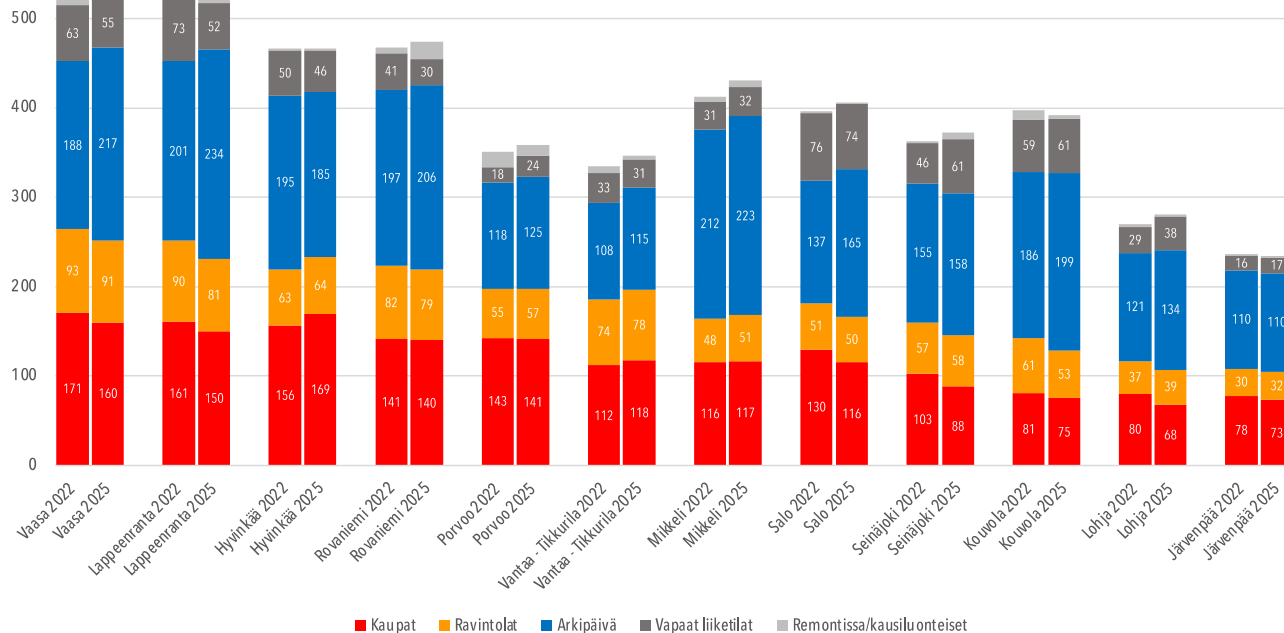
Vapaat liiketilat ovat useimmissa keskustoissa vähentyneet, mutta kasvaneet tarkastelujaksolla etenkin Porvoossa, Seinäjoella ja Lohjalla. Vapaiden liiketiloiden osuus on edelleen korkea Salossa, Kouvola ja Lohjalla.

Graafi keskikokoisten kaupunkien liiketiloiden kehityksestä, ks. seuraava sivu.

Keskustan liiketilat: keskikokoiset kaupungit 2022–2025

Liiketilojen määrät keskikokoisissa kaupungeissa vuosina 2022 ja 2025

Liiketilojen luokittelu ja merkinnät kartoilla

- Lauantaisin palvelevat liiketilat (ei ravintolat)
- Lauantaisin palvelevat ravintolat ja kahvilat
- Arkipäivä (ei palvelua lauantaisin: mm. toimistot, työhuoneet)
- Tyhjät, vapaana olevat liiketilat
- Remontissa olevat / kausiluonteisesti palvelevat liiketilat

Graffissa kaupunkien järjestys perustuu keskustan kokoon (kauppojen ja ravintoloiden määrään). © Voittajakaupungit - Winning Cities Oy Ltd

1.3. Keskustan liiketilat: pienet kaupungit 2022–2025

Pienet kaupungit (< 40 000 asukasta)	Kaupat			Ravintolat			Arkipäivä			Vapaat liiketilat			Remontissa / kausuunteiset			Kaikki liiketilat yhteensä			Kauppojen ja ravintoloiden osuus (%)			Vapaiden liiketilojen osuus (%)		
	2022	2025	Muutos 3 v	2022	2025	Muutos 3 v	2022	2025	Muutos 3 v	2022	2025	Muutos 3 v	2022	2025	Muutos 3 v	2022	2025	Muutos 3 v	2022	2025	Muutos 3 v	2022	2025	Muutos 3 v
Tornio-Haparanda	104	98	-6	39	41	2	173	204	31	74	56	-18	16	11	-5	406	410	4	35,22	33,9	-3,75 %	18,23	13,66	-25,07 %
Pietarsaari	102	84	-18	32	32	0	102	96	-6	4	18	14	4	1	-3	244	231	-13	54,92	50,22	-8,56 %	1,64	7,79	375,00 %
Kerava		58			36			105			9			3			211			44,55			4,27	
Savonlinna	67	69	2	24	27	3	128	149	21	47	35	-12	5	5	0	271	285	14	33,58	33,68	0,30 %	17,34	12,28	-29,18 %
Uusikaupunki	47	44	-3	20	20	0	100	102	2	13	21	8	4	6	2	184	193	9	36,41	33,16	-8,93 %	7,07	10,88	53,89 %
Heinola	51	48	-3	14	14	0	111	113	2	24	23	-1	5	3	-2	205	201	-4	31,71	30,85	-2,71 %	11,71	11,44	-2,31 %
Naantali*	35	35	0	15	13	-2	59	65	6	8	6	-2	0	1	1	119	120	1	44,12	40,00	-9,34 %	6,72	5,00	-25,60 %
Raisio	28	23	-5	15	13	-2	68	89	21	12	17	5	1	0	-1	124	142	18	34,68	25,35	-26,90 %	9,68	11,97	23,66 %

Taulukossa keskustojen järjestys perustuu keskustan kokoon (kauppojen ja ravintoloiden määrään). *Naantalin vuoden 2022 puuttuvat luvut on interpoloitu. Kerava on kokonaan uusi - ei tietoja ennen v. 2025.

© Voittajakaupungit - Winning Cities Oy Ltd

Huomioita liiketilojen kehityksestä pienissä kaupunkikeskustoissa kolmen vuoden aikana 2022–2025:

Lauantaisin palvelevat kaupat ovat pienissä kaupungeissa vähentyneet ja vastaavasti arkipäiväluokka on kasvanut.

Ravintolat ovat useimmissa kaupungeissa pitäneet tasonsa tai hieman kasvattaneet lukumääränsä, poikkeuksena Naantalin ja Raision keskustat, joissa on tullut pieni lasku.

Vapaiden liiketilojen lukumäärä ja osuus on kasvanut Pietarsaaressa, Uudessakaupungissa ja Raisiossa. Selkeä vähennys on koettu Savonlinnassa ja Tornio-Haparannan kaksois-kaupungissa. Näiden kaupunkien elinvoimaluku onkin kasvanut.

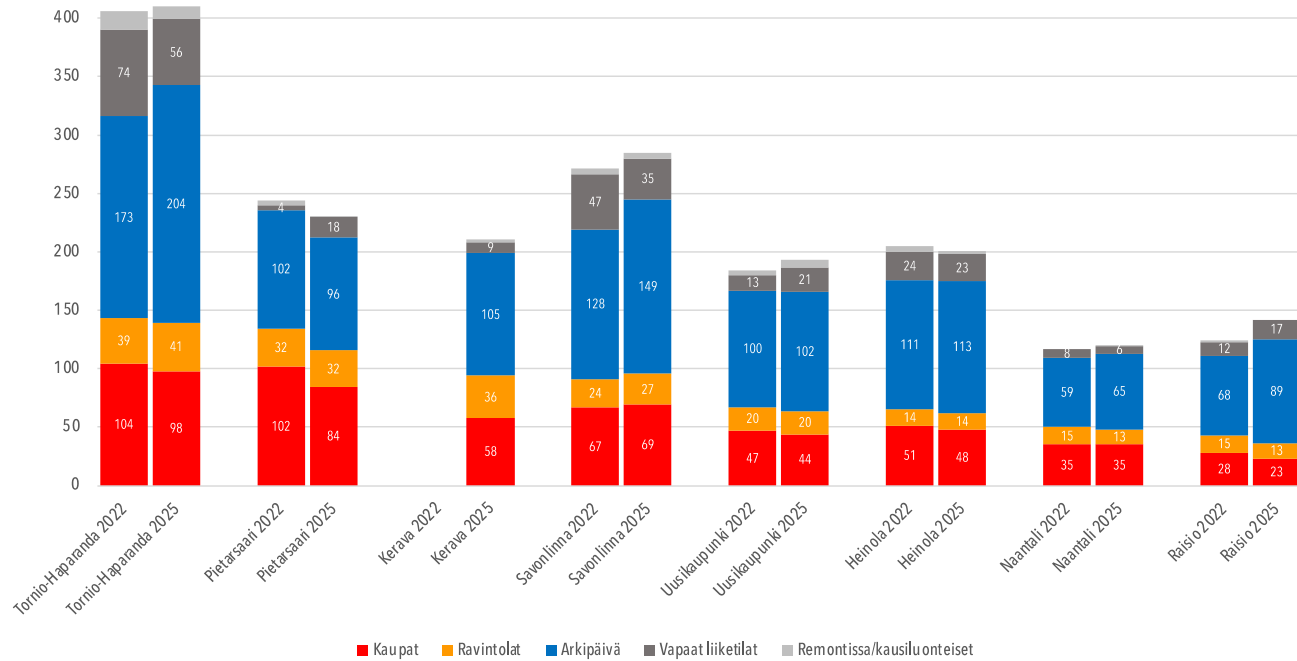
Pietarsaaren elinvoimataso on edelleen korkea, huolimatta kahden vuoden takaisesta vapaiden liiketilojen määrän kasvusta.

Pienten kaupunkien liiketilojen kehityksestä on esitetty graafi seuraavalla sivulla.

Keskustan liiketilat: pienet kaupungit 2022–2025

Liiketilojen määrät pienissä kaupungeissa vuosina 2022 ja 2025

Liiketilojen luokittelu ja merkinnät kartoilla

- Lauantaisin palvelevat liiketilat (ei ravintolat)
- Lauantaisin palvelevat ravintolat ja kahvilat
- Arkipäivä (ei palvelua lauantaisin: mm. toimistot, työhuoneet)
- Tyhjät, vapaana olevat liiketilat
- Remontissa olevat / kausiluonteisesti palvelevat liiketilat

Graafissa kaupunkien järjestys perustuu keskustan kokoon (kauppojen ja ravintoloiden määrään). © Voittajakaupungit - Winning Cities Oy Ltd

2. Keskustan tunnuslukujen kehitys 2022–2025

Suuret, keskikokoiset ja pienet kaupungit

2.1. Kaupunkikeskustojen tunnusluvut 2022–2025

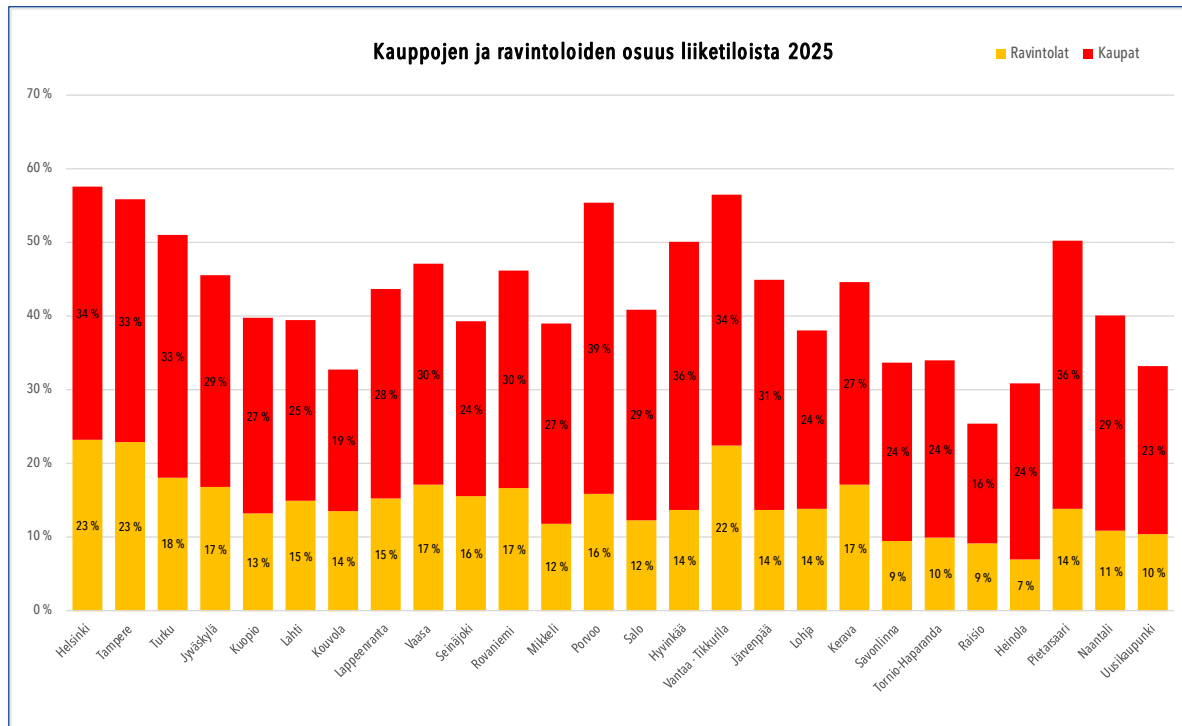

Kaupunki	Elinvoimaluku					Kaupat ja ravintolat / kaikki liiketilat				Ravintolat / kaupat ja ravintolat /				Vapaat (tyhjä) / kaikki liiketilat				Kaupallinen tiiviy -luku			
	2022	2023	2024	2025	Muutos 3 v 2022-2025	2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025
Helsinki	2,377	2,290	2,229	● 2,334	-1,8 %	57,2 %	57,6 %	56,2 %	● 57,5 %	37,5 %	38,9 %	38,8 %	40,3 %	9,0 %	9,7 %	9,5 %	● 8,6 %	7,56	7,38	7,19	● 7,36
Tampere	3,547	3,463	3,440	● 3,476	-2,0 %	57,4 %	56,2 %	56,2 %	● 55,8 %	38,7 %	39,5 %	41,0 %	41,0 %	9,4 %	9,1 %	10,0 %	● 9,8 %	5,23	5,09	5,16	● 5,19
Turku	3,221	3,238	3,119	● 3,087	-4,2 %	54,1 %	52,9 %	51,8 %	● 51,0 %	33,9 %	34,7 %	34,4 %	35,4 %	11,6 %	10,9 %	11,8 %	● 11,6 %	4,80	4,77	4,73	● 4,69
Jyväskylä	1,426	1,594		● 1,645	15,4 %	44,2 %	45,5 %		● 45,6 %	37,3 %	36,1 %		36,8 %	14,8 %	12,8 %		● 11,7 %	3,97	4,10		● 4,09
Kuopio	2,095	1,881	1,837	● 1,837	-12,3 %	42,4 %	40,0 %	39,4 %	● 39,8 %	31,9 %	33,1 %	34,2 %	33,1 %	7,4 %	8,6 %	8,5 %	● 9,3 %	4,22	3,98	3,89	● 3,98
Lahti	2,299	2,271	2,184	● 2,338	1,7 %	41,1 %	40,6 %	40,0 %	● 39,4 %	34,5 %	35,4 %	35,5 %	37,7 %	11,6 %	11,7 %	12,5 %	● 9,3 %	4,16	4,14	4,13	● 3,98
Kouvola	0,966	0,978	0,873	● 0,780	-19,3 %	35,8 %	33,8 %	33,0 %	● 32,7 %	43,0 %	40,0 %	41,3 %	41,4 %	14,9 %	12,0 %	13,4 %	● 15,6 %	2,65	2,43	2,35	● 2,39
Lappeenranta	2,511	2,648	2,470	● 2,456	-2,2 %	47,2 %	45,5 %	44,6 %	● 43,6 %	36,3 %	36,9 %	36,3 %	35,1 %	13,4 %	9,5 %	10,7 %	● 9,8 %	2,86	2,73	2,65	● 2,58
Vaasa	2,971	2,809	3,045	● 2,897	-2,5 %	50,2 %	48,5 %	48,8 %	● 47,1 %	35,2 %	33,6 %	34,1 %	36,3 %	12,0 %	12,5 %	10,3 %	● 10,3 %	3,61	3,50	3,57	● 3,43
Seinäjoki	1,853	1,593	1,284	● 1,381	-25,5 %	44,1 %	42,3 %	40,3 %	● 39,3 %	35,6 %	37,7 %	39,6 %	39,7 %	12,7 %	16,2 %	18,9 %	● 16,4 %	2,19	2,18	2,04	● 2,00
Rovaniemi	2,942	2,586	2,683	● 3,055	3,8 %	47,7 %	45,4 %	45,2 %	● 46,2 %	36,8 %	37,2 %	35,1 %	36,1 %	8,8 %	11,6 %	10,1 %	● 6,3 %	4,11	3,96	3,94	● 4,03
Mikkeli	2,432	2,432	2,505	● 2,487	2,3 %	39,8 %	39,3 %	39,4 %	● 39,0 %	29,3 %	29,9 %	30,2 %	30,4 %	7,5 %	8,0 %	7,5 %	● 7,4 %	2,17	2,21	2,23	● 2,22
Porvoo	3,600	3,260	3,560	● 3,480	-3,3 %	56,4 %	53,5 %	55,5 %	● 55,3 %	27,8 %	27,5 %	26,0 %	28,8 %	5,1 %	7,4 %	5,1 %	● 6,7 %	3,91	3,74	3,87	● 3,91
Salo	1,961	2,035		● 1,718	-12,4 %	45,8 %	44,6 %	42,0 %	● 40,9 %	28,0 %	28,1 %	28,8 %	30,1 %	19,2 %	17,3 %	17,0 %	● 18,2 %	2,89	2,85	2,72	● 2,66
Hyvinkää	3,632		4,041	● 4,019	10,7 %	47,0 %		49,7 %	● 50,0 %	28,8 %		28,0 %	27,5 %	10,7 %		8,9 %	● 9,9 %	2,59		2,71	● 2,75
Vantaa - Tikkurila	3,643	3,548	3,786	● 3,929	7,9 %	55,5 %	54,7 %	55,9 %	● 56,5 %	39,8 %	40,1 %	39,8 %	39,8 %	9,9 %	11,1 %	9,4 %	● 8,9 %	2,33	2,35	2,40	● 2,46
Järvenpää	2,246	1,953	1,855	● 2,148	-4,4 %	45,8 %	42,2 %	43,3 %	● 44,9 %	27,8 %	30,4 %	31,1 %	30,5 %	6,8 %	9,1 %	11,3 %	● 7,3 %	2,05	1,94	1,95	● 1,99
Lohja	1,857	1,540	1,667	● 1,456	-21,6 %	43,3 %	40,7 %	40,3 %	● 38,1 %	31,6 %	34,2 %	35,7 %	36,5 %	10,7 %	13,9 %	11,9 %	● 13,5 %	3,39	3,22	3,25	● 3,10
Kerava				2,224					44,6 %				38,3 %				4,3 %				2,09
Savonlinna	1,238	1,435	1,435	● 1,716	38,6 %	33,6 %	33,5 %	33,5 %	● 33,7 %	26,4 %	25,8 %	25,8 %	28,1 %	17,3 %	15,1 %	15,1 %	● 12,3 %	2,26	2,31	2,31	● 2,38
Tornio-Haparanda	2,154	2,341	2,684	● 2,591	20,3 %	35,2 %	35,3 %	34,7 %	● 33,9 %	27,3 %	30,1 %	29,9 %	29,5 %	18,2 %	16,8 %	14,0 %	● 13,7 %	1,18	1,18	1,18	● 1,14
Raisio	1,273	1,314	1,109	● 0,780	-38,7 %	34,7 %	32,2 %	29,7 %	● 25,4 %	34,9 %	35,9 %	34,2 %	36,1 %	9,7 %	5,8 %	8,6 %	● 12,0 %	1,19	1,08	1,05	● 0,99
Heinola	2,093	2,604	1,838	● 1,991	-4,9 %	31,7 %	34,5 %	29,9 %	● 30,9 %	21,5 %	20,0 %	20,0 %	22,6 %	11,7 %	9,4 %	11,9 %	● 11,4 %	2,48	2,67	2,29	● 2,37
Pietarsaari	6,715	6,818	4,855	● 5,062	-24,6 %	54,9 %	54,7 %	47,9 %	● 50,2 %	23,9 %	24,5 %	27,0 %	27,6 %	1,6 %	2,8 %	8,8 %	● 7,8 %	3,51	3,64	3,01	● 3,04
Naantali	2,346	2,214		● 2,214	-5,6 %	44,1 %	42,0 %		● 40,0 %	29,5 %	30,0 %		27,1 %	6,7 %	6,7 %		● 5,0 %	2,50	2,38		● 2,29
Uusikaupunki	3,509	3,574	3,184	● 2,794	-20,4 %	36,4 %	37,4 %	34,0 %	● 33,2 %	29,9 %	31,3 %	31,3 %	31,3 %	7,1 %	6,7 %	8,0 %	● 10,9 %	2,02	2,02	1,93	● 1,93
Kaupunkien keskiarvo	2,582	2,557	2,447	● 2,458	-4,2 %	45,0 %	44,1 %	43,2 %	● 42,9 %	32,5 %	33,0 %	32,2 %	33,7 %	10,5 %	10,3 %	10,6 %	● 10,3 %	3,15	3,10	3,04	● 3,04

Tyhjät ruudut tarkoittavat puuttuvaa tietoa. Merkit soluissa vuonna 2025: ● Positiivinen arvon muutos edelliseen päivitykseen verrattuna ● Negatiivinen arvon muutos edelliseen päivitykseen verrattuna ● Neutraali arvon muutos

© Voittajakaupungit - Winning Cities Oy Ltd

2.2. Kauppojen ja ravintoloiden osuudet 2025

Kauppojen ja ravintoloiden osuus on korkeampi isommissa kaupungeissa. Liiketilamäärältään isoissa Kuopiossa ja Lahdessa, liikeliloissa on paljon arkipäivä-luokan palveluyrityksiä ja toimistoja - tämä vaikuttaa laskevasti kauppojen ja ravintoloiden %-osuuteen.

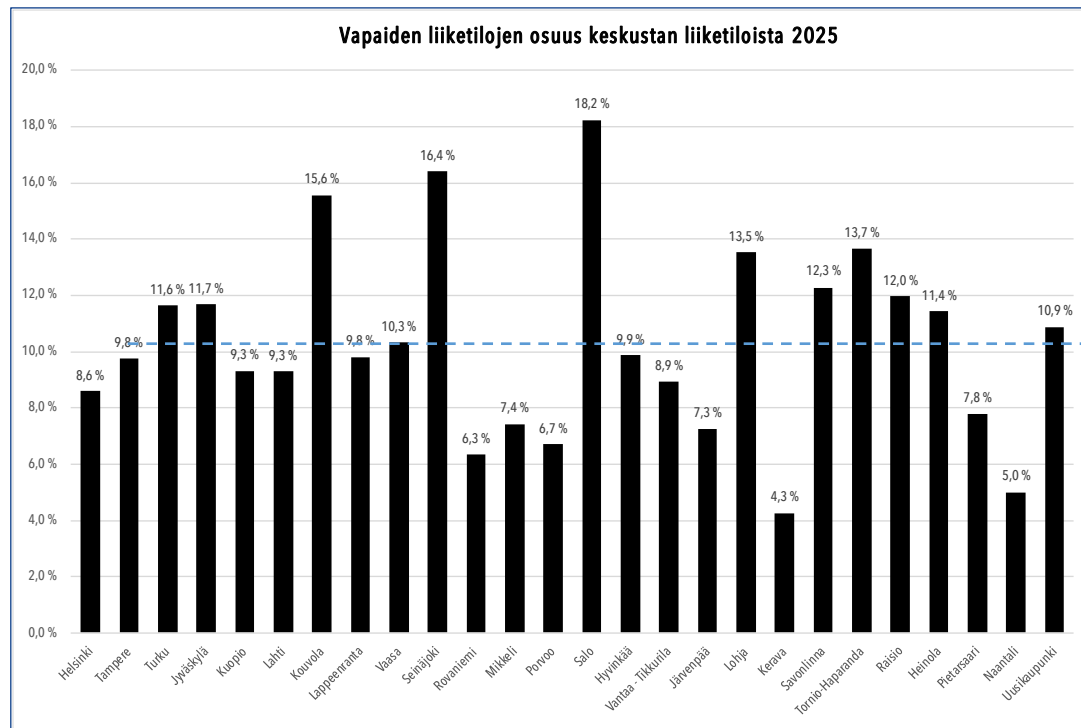
Laskennassa vuosina 2022 ja 2025 mukana olleissa kaupungeissa kauppojen osuus laski 28,3 % tasolta 26,7 % tasoon.*

Ravintoloiden osuus keskustojen liikeliloissa on puolestaan hieman kasvanut vuoden 2022 15,1 % tasolta 2025 15,4 % tasoon.*

Ravintoloiden rooli keskustan elinvoiman ylläpitäjänä onkin korostunut, johtuen muiden lauantaan palveluvien liikkeiden määrän vähenemisestä - tämä näkyy tunnusluvun *Ravintolat / kaupat+ravintolat* kehityksessä (ks. edellisen sivun taulukko).

*Keskiarvovertailuissa 2022 ja 2025 on mukana 25 kaupunkikeskustaa. (Kerava uutena ei mukana vertailussa.)

2.3. Vapaiden liikeyritysten osuudet 2025

Vapaiden liikeyritysten määrä on kasvanut viime vuosina useimmissa kaupungeissa, mutta viimeisen vuoden aikana useissa kaupungeissa kehityksen suunta on kääntynyt.

Vapaiden liikeyritysten osuus laski vuoden 2024 10,6 % tasolta vuonna 2025 10,3 % tasoon.*

**Keskiarvoverailuissa 2022 ja 2025 on 25 kaupunkikeskustaa. (Kerava uutena ei mukana.)*

Vapaa liikeyritys = vuokrattavissa tai ostettavissa oleva liikeyritys.

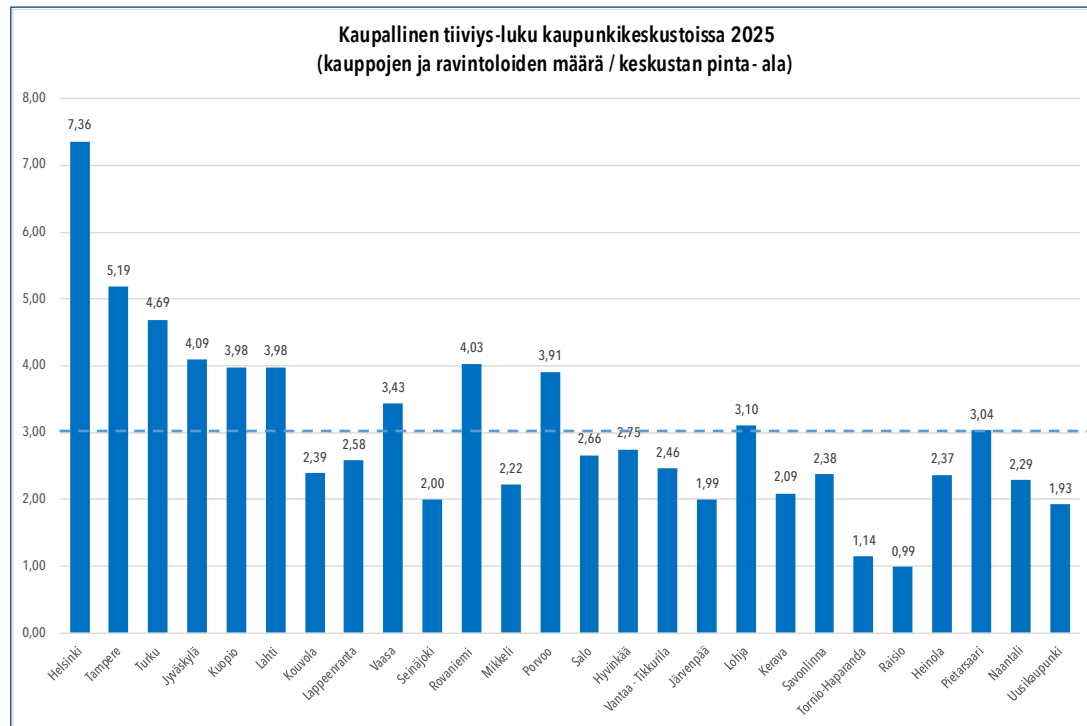
Saneerauksessa olevat liikeyritykset on merkitty *remontti* -statuksella.

Käyttökelvottomat tai purkuun menossa olevat tilat poistetaan liikeyritykserokisteristä.

Graafissa kaupunkien vapaiden liikeyritysten keskiarvo (10,3 %) on merkitty sinisellä katkoviivalla.

© Voittajakaupungit - Winning Cities Oy Ltd

2.4. Kaupallinen tiiviys -luku 2025

Keskustojen kaupallinen tiiviys on viime vuosina keskimäärin laskenut, mutta viimeisen vuoden aikana keskiarvoluku on pysynyt vuoden 2024 tasolla (3,04).

Kaupallinen tiiviys -luku kertoo kauppojen ja ravintoloiden määrän suhteessa keskustan pinta-alaan. Keskustat on rajattu yhtenevällä periaatteella, joka perustuu elinvoimalaskenta -menetelmään.

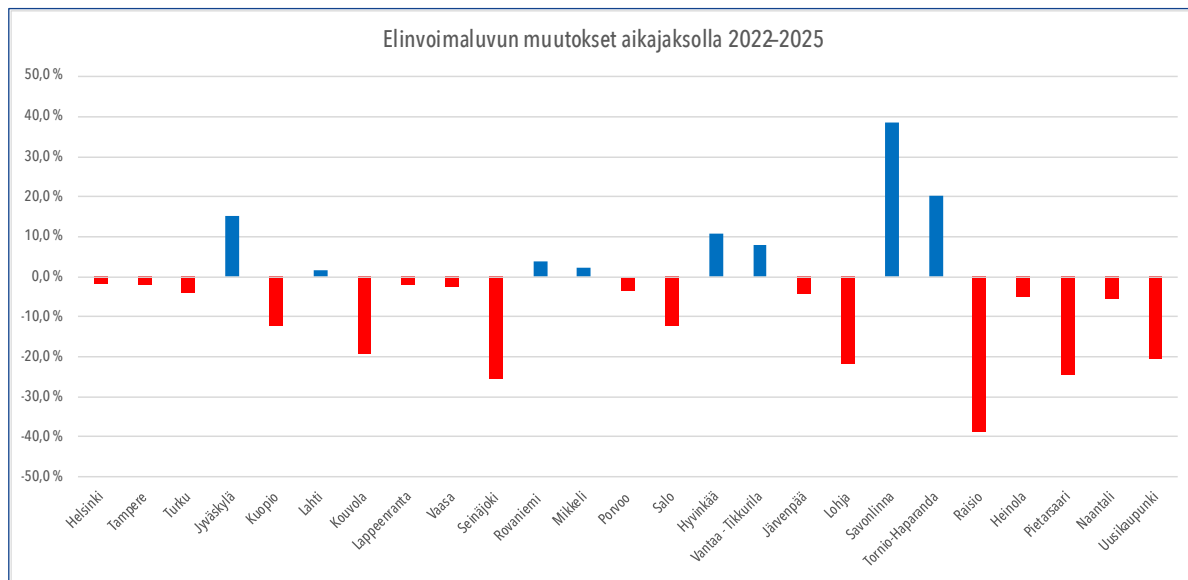
Kaupallinen tiiviys -luku =

Kaupat ja Ravintolat / Keskustan pinta-ala

Kaupoilla tarkoitetaan satunnaista asiakasta lauantaisin palvelevia toimipaikkoja, toimialasta riippumatta.

Graafissa kaupunkien keskustan tiiviys -luvun keskiarvo (3,04) on merkitty sinisellä katkoviivalla. © Voittajakaupungit - Winning Cities Oy Ltd

2.5. Elinvoimalukujen kehitys keskustoissa 2022–2025

© Voittajakaupungit - Winning Cities Oy Ltd

Elinvoimaluku on kolmen vuoden tarkastelujaksolla kasvanut isoista kaupungeista ainoastaan Jyväskylässä.

Elinvoimaluvun keskiarvo nousi hieman 2024–2025, mikä on poikkeus viimeisten vuosien kehitykseen verraten. Elinvoimaluku kasvoi edellisvuoteen verrattuna useissa kaupungeissa: Helsinki, Tampere, Jyväskylä, Lahti, Seinäjoki, Rovaniemi, Tikkurila, Järvenpää, Savonlinna, Heinola ja Pietarsaari.* Elinvoimaluvun kasvu on johtunut enimmäkseen vapaiden liiketilojen vähentymisestä. Elinvoimaluvun lasku on yleensä seurausta lauantaisin palvelevien kauppojen vähentymisestä.

*Tunnuslukujen kehitys 2024–2025, katso värikoodit taulukossa s. 15.

Elinvoimaluku =

$$\frac{\text{Kaupat ja Ravintolat - Vapaat liiketilat}}{\text{Asukasluku}} \quad (\times 1\,000)$$

Kaupoilla tarkoitetaan satunnaista asiakasta lauantaisin palvelevia toimipaikkoja, niiden toimialasta riippumatta. Asukaslukuna käytetään koko kunnan asukaslukua ensimmäisenä kartoitusvuonna (Tilastokeskus).

2.6. Toimialat pääluokittain: suuret kaupungit 2022–2025

Keskustan toimialaseurantaa on tehty vuodesta 2019 alkaen osana elinvoimalaskentaa, perustuen Suomen Kauppakeskusyhdistyksen toimialaluokitukseen.

Toimialaseurantamme tarkastelujakso keskustoissa kattaa yli pandemia-ajan: keväällä 2020 alkanut pandemia halvaannutti kaupankäynnin useaan otteeseen reilun kahden vuoden aikana. Pandemia-ajan liiketilalaskennoissa myös tilapäisesti suljetut toimipaikat ovat vertailuaineistossa ovat mukana.

Huomiot toimialojen kehityksestä suurten kaupunkien keskustoissa 2020–2025 (Toimialat pääluokittain -taulukko seuraavalla sivulla)

Kaupan toimialoilta väheni merkittävä määrä toimipaikkoja.

- Suhteellisesti voimakkain kauppojen kato kävi Lahdessa (yli 25 % vähennys), toiseksi eniten Helsingissä (yli 17 %). Tampereella, Turussa ja Jyväskylässä kauppojen vähennys oli hieman yli 10 %.
- Kauppaliikkeistä suhteellisesti eniten hävisi *sisustaminen ja kodin tarvikkeet* -luokan toimipaikkoja; Myös *muoti- ja asusteet* -luokka oli iso menettäjä, erityisesti Helsingissä (-21,2 %) ja Lahdessa (-27,4 %).
- *Vapaa-aika* -luokan liikkeet vähenivät erityisesti Turussa, Lahdessa ja Jyväskylässä.
- Helsingissä suurin vähennys (lähes 25 %) tuli *päivittäistavarat* -luokassa (luokkaan kuuluvat laajan valikoiman ruokakauppojen lisäksi mm. elintarvikkeiden erikoisliikkeet ja kioskit).

Palveluiden toimialoilla on tullut kasvua, joskin kasvuprosentit ovat maltillista. Toimialojen välillä on kuitenkin suuria kehityseroja, ja kaupunkien välillä on enemmän vaihtelua kuin edellä kauppojen osalta.

- Kappalemääräisesti suurin kasvu on kaikissa kaupungeissa selvä: *kauneus- ja hyvinvointipalvelut* ovat kasvaneet keskustoissa 10 %–21 %.
- *Kahvilat ja ravintolat* -luokka on kasvanut maltillisesti kolmessa suurimmassa kaupungissa.
- Suhteellisesti vahvaa kasvua on kirjattu *palvelut ilman liikevaihtoa* -luokassa, johon kuuluvat julkisen ja kolmannen sektorin palvelut ja toimipaikat.
- Vähennystä on tullut kaikissa kaupungeissa *kaupalliset palvelut (muut)* -luokassa, johon kuuluu suuri joukko erilaisia kuluttajapalveluita.

Keskustojen kivijalkatiloissa on myös enenevässä määrin erilaisia toimistoja ja työhuoneita, jotka eivät palvele kuluttaja-asiakkaita.

- *Toimistot ym.* -luokan määrässä on kirjattu prosentuaalisesti vahvaa kasvua, mutta niiden osuus on vielä vaatimatonta (korkeimmillaan alle 7 % liiketiloista). Vapaiden liiketilojen täyttyminen toimistoilla (ja työpaikoilla) tukee välillisesti elinvoimaa.

Huomaa: Kuopiossa seurannan alkupiste on vuodessa 2021.

Toimialat pääluokittain: suuret kaupungit 2022–2025

Toimialat pääluokittain	Helsinki				Tampere				Turku				Lahti				Jyväskylä				Kuopio			
	2020	2025	Muutos (kpl)	Muutos (%)	2020	2025	Muutos (kpl)	Muutos (%)	2020	2025	Muutos (kpl)	Muutos (%)	2020	2025	Muutos (kpl)	Muutos (%)	2020	2025	Muutos (kpl)	Muutos (%)	2021	2025	Muutos (kpl)	Muutos (%)
1-6 Muoti ja asusteet	396	312	-84	-21,2	166	144	-22	-13,3	115	99	-16	-13,9	62	45	-17	-27,4	55	51	-4	-7,3	38	35	-3	-7,9
7-9 Kauneuden ja terveyden tuotteet	80	85	5	6,3	41	50	9	22,0	36	36	0	0	26	20	-6	-23,1	18	18	-1	-5,3	14	13	-1	-7,1
10-15 Sisustaminen ja kodin tarvikkeet	195	151	-44	-22,6	93	60	-33	-35,5	66	65	-1	-1,5	32	21	-11	-34,4	24	24	-6	-20,0	36	30	-6	-16,7
16-23 Vapaa-aika	149	132	-17	-11,4	74	68	-6	-8,1	86	63	-23	-26,7	38	25	-13	-32,2	31	22	-9	-29,0	36	35	-1	-2,8
24-27 Päivittäistavarat	125	94	-31	-24,8	73	69	-4	-5,5	56	59	3	5,4	24	20	-4	-16,7	17	21	4	23,5	24	29	5	20,8
28-29 Tavaratalot, Hypermarketit	4	5	1	25,0	4	5	1	25,0	4	3	-1	-25,0	3	5	2	66,7	3	2	-1	-33,3	4	3	-1	-25,0
30-33 Muut kauppaliiikkeet	20	23	3	15,0	27	27	0	0	25	25	0	0	11	10	-1	-9,1	12	10	-2	-16,7	9	9	0	0
Kaupat yhteensä	969	802	-167	-17,2	478	423	-55	-11,5	390	350	-40	-10,3	196	146	-50	-25,5	167	148	-19	-11,4	161	154	-7	-4,3
34-38 Kahvilat ja ravintolat	710	746	36	5,1	407	426	19	4,7	265	284	19	7,2	124	123	-1	-0,8	115	116	1	0,9	97	93	-4	-4,1
39-44 Kauneus- ja hyvinvointipalvelut	479	537	58	12,1	279	333	54	19,4	293	330	37	12,6	185	224	39	21,1	122	134	12	9,8	143	163	20	14,0
45-49 Viihde- ja vapaa-ajan palvelut	85	79	-6	-7,1	37	38	1	2,7	41	36	-5	-12,2	15	16	1	6,7	13	14	1	7,7	14	19	5	35,7
50-63 Kaupalliset palvelut (muut)	256	251	-5	-2,0	147	144	-3	-2,0	184	168	-16	-8,7	136	112	-24	-17,6	109	86	-23	-21,1	112	97	-15	-13,4
64-65 Palvelut ilman liikevaihtoa	47	48	1	2,1	41	59	18	43,9	36	40	4	11,1	27	46	19	70,4	18	28	10	55,6	38	33	-5	-13,2
66 Hotellit	30	32	2	6,7	13	14	1	7,7	11	11	0	0	5	5	0	0	6	6	0	0	5	5	0	0
Palvelut yhteensä	1607	1693	86	5,4	924	1014	90	9,7	830	869	39	4,7	492	526	34	6,9	383	384	1	0,3	409	410	1	0,2
67-71 Toimistot ym.	165	179	14	8,5	66	82	16	24,2	37	57	20	54,1	40	51	11	27,5	16	42	26	162,6	36	45	9	25,0
0 Tyhjät (vapaat)	228	259	31	13,6	166	166	0	0	181	170	-11	-6,1	83	75	-8	-9,6	109	78	-31	-28,4	52	63	11	21,2
99 Remontissa	92	74	-18	-19,6	21	17	-4	-19,0	4	15	11	275,0	4	9	5	125,0	11	15	4	36,4	12	4	-8	-66,7
LIIKETILAT YHTEENSÄ	3061	3007	-54	-1,8	1655	1702	47	2,8	1442	1461	19	1,3	815	807	-8	-1,0	667	667	-19	-2,8	670	676	6	0,9

Toimialaseuranta kattaa Kuopiossa vuodet 2021-2025. © Voittajakaupungit - Winning Cities Oy Ltd

Huomiot toimialojen kehityksestä edellisellä sivulla.

3. Vartin keskustan asukasmäärät 2000–2024

Suuret, keskiuuret, keskikokoiset ja pienet kaupungit

Vartin keskusta -tarkastelu

Vartin keskusta -tarkastelun avulla seurataan keskustan asumistiheyttä.

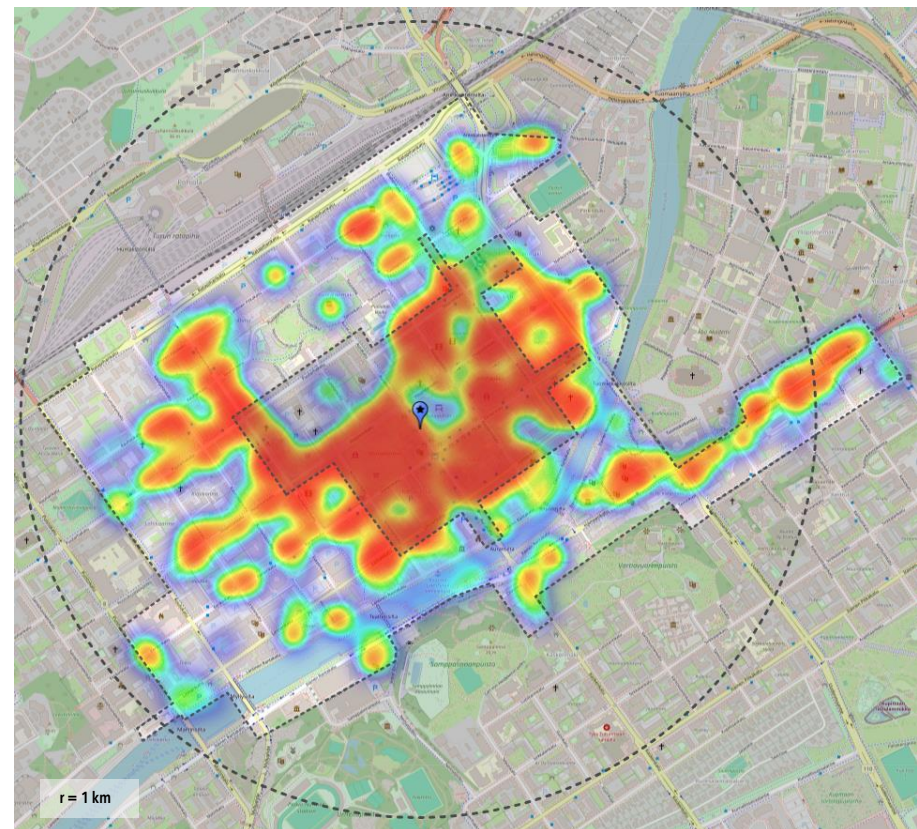
Elinvoiman kannalta on tärkeää, että keskustassa asuu ja työskentelee mahdollisimman paljon ihmisiä, jotka käyttävät ensisijaisesti keskustan palveluita. Keskusta-asuminen mahdollistaa myös autottoman asioinnin.

Jalankulkija kävelee keskimäärin yhden kilometrin 15 minuutissa, joten keskustan keskipiste on saavutettavissa noin varttitunnissa. Tarkastelussa on laskettu keskustan asukkaat ja yhden kilometrin säteellä keskustan kaupallisesta keskipisteestä.*

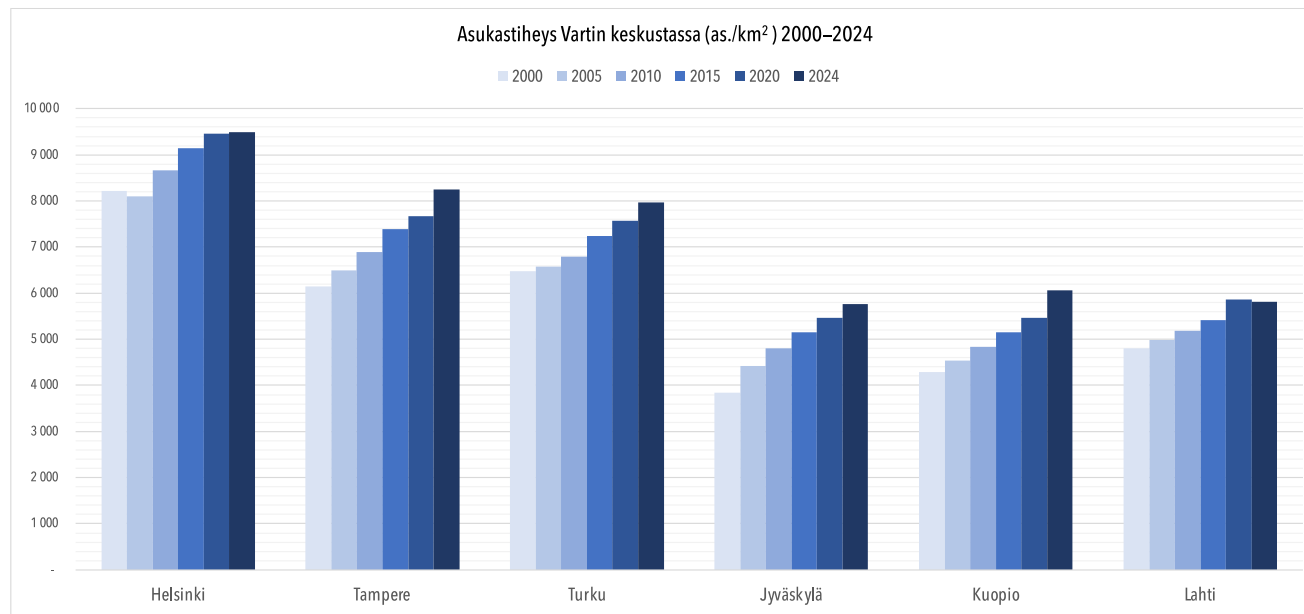
Vartin keskusta-alue = ympyrä kilometrin säteellä kauppohen ja ravintoloiden keskipisteestä.

**Asukasmäärätiedot perustuvat Syken yhdyskuntarakenteen seurantajärjestelmään / Tilastokeskus.*

Kartta: Turun Vartin keskusta -kehä. Voimakartta kuvaa keskustan kauppohen ja ravintoloiden sijainnin ja niiden maantieteellisen keskipisteen. © Voittajakaupungit Oy, 2025. Pohjakartta: OpenStreetMap contributors.

3.1. Vartin keskustat 2000–2024: suuret kaupungit

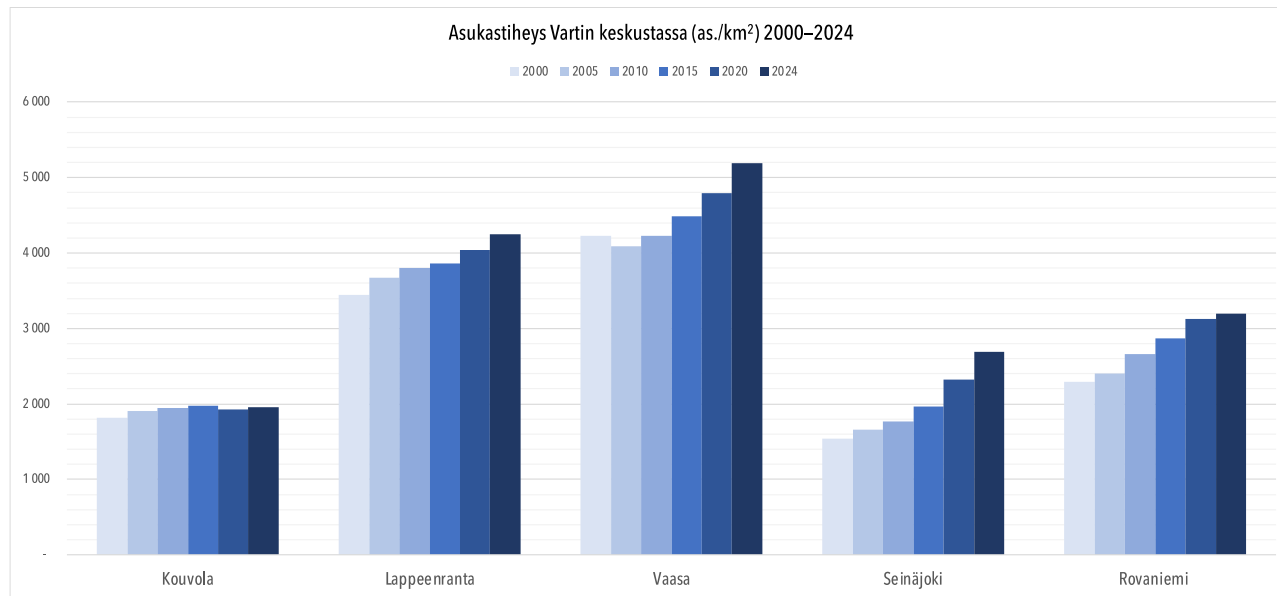

Isojen kaupunkien kasvu on tiivistänyt niiden Vartin keskustoja, joskaan keskustat eivät ole kasvaneet asukasmäärältään niin paljon kuin kaupunkien kokonaisasukasmäärä. Lahden keskustan kasvu on taittunut vuoden 2020 jälkeen.

Keskustoissa on viime vuosina toteutettu täydennys- ja korotusrakentamista, mikä näkyy kasvaneena asukastiheytenä.

Kuvassa on Vartin keskustan asukastiheys 2000–2024 suurissa kaupungeissa (> 100 000 asukasta). Asukasluvutiedot: Syke, yhdyskuntarakenteen seurantajärjestelmä / Tilastokeskus. © Voittajakaupungit – Winning Cities Oy Ltd

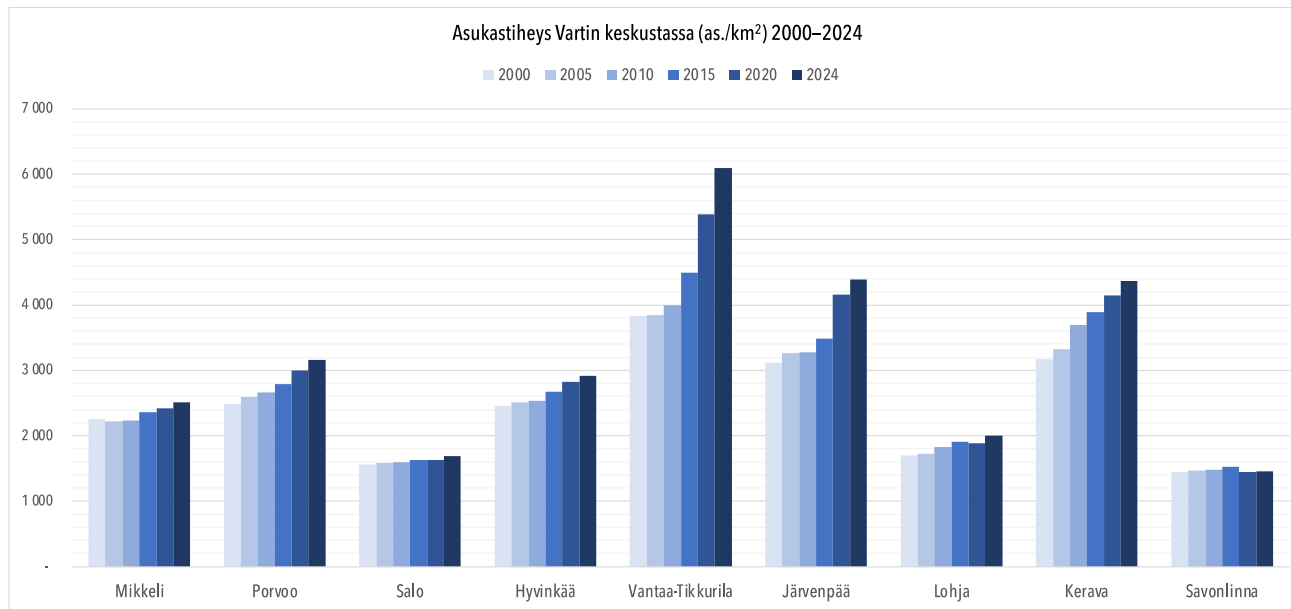
3.2. Vartin keskustat 2000–2024: keskisuuret kaupungit

Keskisuurista kaupungeista Vartin keskustan asukasmäärä on kasvanut kaikissa kaupungeissa, joskin Kouvolan kasvu on lähes pysähtynyt vuoden 2015 jälkeen. Suhteellisesti suurin keskustan asukas-tiheyden kasvu on koettu Seinäjoella, jossa lähtötaso on ollut verraten matala.

Kuvassa on Vartin keskustan asukastiheys keskisuurissa 2000–2024 kaupungeissa (60 000 – 85 000 asukasta). Asukasluvutiedot: Syke, yhdyskuntarakenteen seurantajärjestelmä / Tilastokeskus. © Voittajakaupungit - Winning Cities Oy Ltd

3.3. Vartin keskustat 2000–2024: keskikokoiset kaupungit

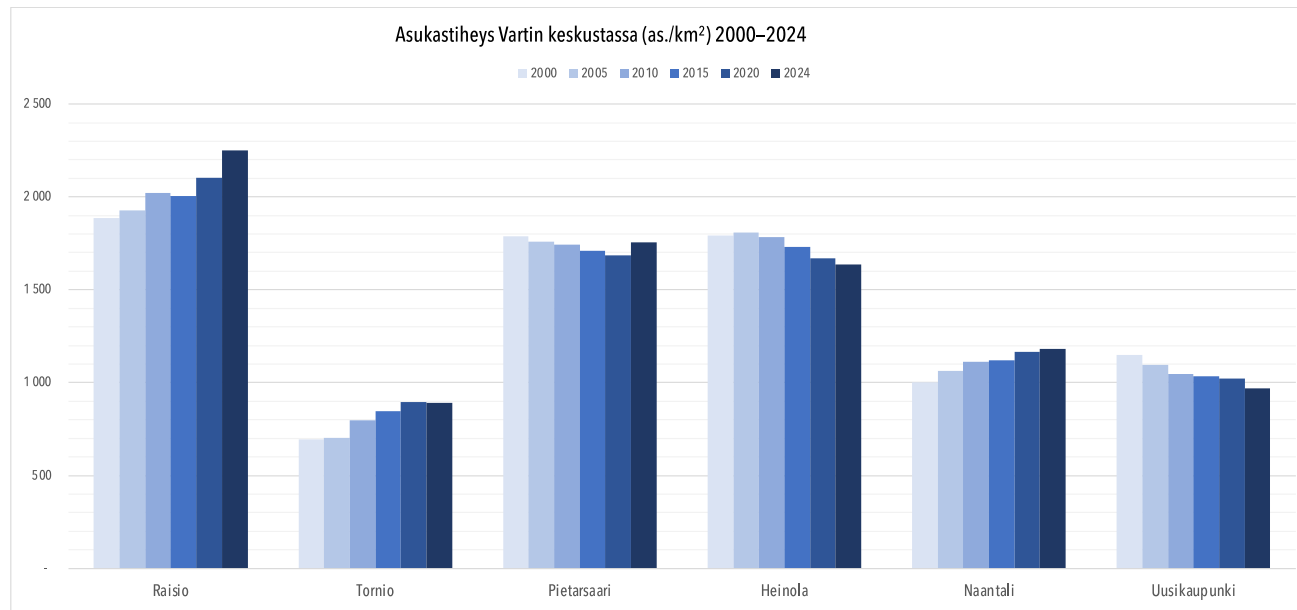

Keskikokoisista kaupungeista Vartin keskustan asukasmäärä on kasvanut kaikissa kaupungeissa, poikkeuksena Savonlinna, jossa asukasmäärän kehitys on ollut vaisua.

Suurin keskustan asukastiheyden kasvu näkyy Vantaan Tikkurilassa sekä pääkaupunkiseudun kehyskunnissa, joissa kaupunkien väestönkasvu on ollut voimakasta, ja se on myös kanavoitu keskusta.

Kuvassa on Vartin keskustan asukastiheys 2000–2024 keskikokoisissa kaupungeissa (30 000 – 55 000 asukasta). Asukasluktiedot: Syke, yhdyskuntarakenteen seurantajärjestelmä / Tilastokeskus. © Voittajakaupungit – Winning Cities Oy Ltd

3.4. Vartin keskustat 2000–2024: pienet kaupungit

Pienissä kaupungeista Vartin keskustan asukasmäärän kasvua todennetaan isojen kaupunkiseutujen kehyskunnissa (Raisiossa ja Naantalissa) sekä Torniossa.

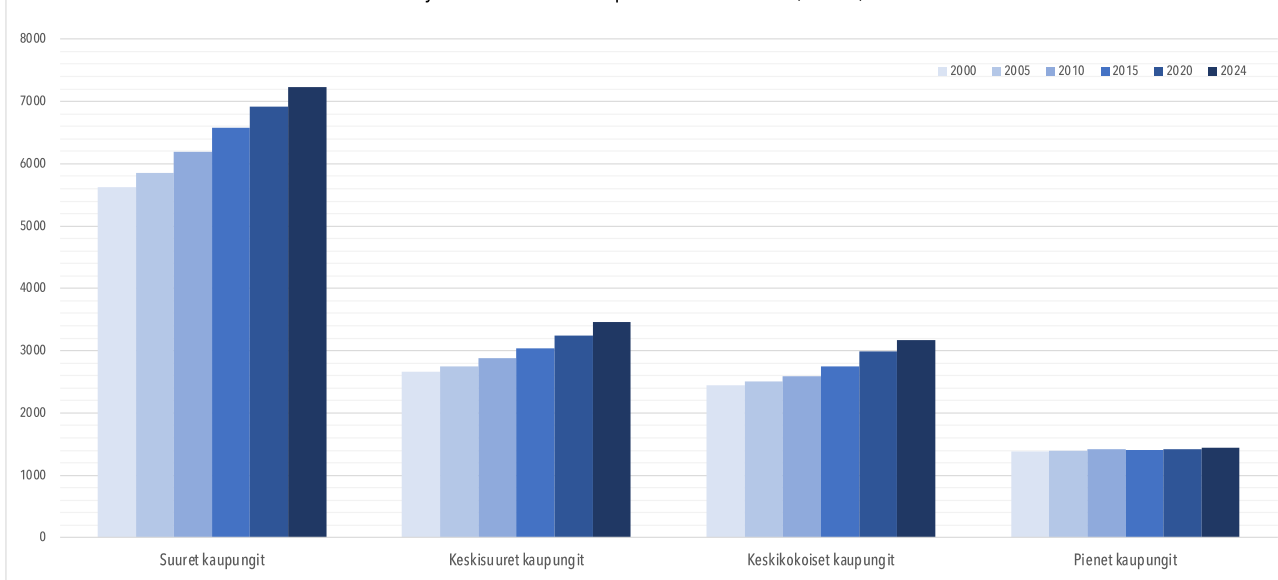
Tiheimmin asutetut ei-kehyskuntien keskustat ovat Pietarsaaren ja Heinolan keskustat, jotka ovat kuitenkin 2000-luvun kuluessa menettäneet asukkaitaan. Pietarsaari on nyt ottanut kasvuloikan vuoden 2020 jälkeen.

Kuvassa on Vartin keskustan asukastiheys 2000–2024 pienissä kaupungeissa (< 30 000 asukasta). Asukasluvutiedot: Syke, yhdyskuntarakenteen seurantajärjestelmä / Tilastokeskus. © Voittajakaupungit – Winning Cities Oy Ltd

3.5. Vartin keskustat 2000–2024: kaupungit kokoluokittain

Asukastiheys Vartin keskustassa kaupunkien kokoluokittain (as./km²) 2000–2024

Kuvassa on Vartin keskustan asukastiheyden keskiarvon kehitys eri kokoluokan kaupungeissa 2000–2024. Asukasluvutiedot: Syke, yhdyskuntarakenteen seurantajärjestelmä / Tilastokeskus. © Voittajakaupungit – Winning Cities Oy Ltd

Asukastiheys Vartin keskustassa on isoissa kaupungeissa keskimäärin 7 230 as./km². Seuraavan kokoluokan kaupunkien asukastiheys jää alle puoleen tästä (ka. 3 460 as./km²).*

Asukasmäärän kehitys Vartin keskustassa on ollut keskimäärin ripeintä isoissa kaupungeissa, joissa keskimääräinen asukasmäärä on kasvanut 24 vuodessa noin 5 040 asukkaalla (17 670 → 22 710). Keskusta-asujien määrä on siis kasvanut keskimäärin 28,7 %.

Pienten kaupunkien keskimääräinen asukasmäärä ei ole juuri kehittynyt 2000-luvun aikana. Kaupungeissa on kuitenkin eroja kehityksen suunnassa, joten keskiarvo ei kuvaa tilannetta tyhjentävästi.

**Keskisuurten kaupunkien tarkasteluaineistosta puuttuu Pori, Joensuu ja Hämeenlinna.*

VOITTAJAKAUPUNGIT
WINNING CITIES

KESKUSTAN ELINVOIMALASKENTA

Voittajakaupungit - Winning Cities Oy Ltd

FM Martti Wilhelms

p. 050 538 4334

martti.wilhelms@salokorpi.com

www.allincityapp.com

Tietokantasovellus: **Oy ALL-in CityApp Ltd.**

Yhteistyössä mukana: **Elävät Kaupunkikeskustat ry**

Elävät Kaupunkikeskustat ry